

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, (b466 din 6.08.2020) transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3169/10.08.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D874/10.08.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art.21 alin.(6) și a art.33 alin.(4), precum și completarea cu un nou alineat a art.31 din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare.

Intervențiile legislative sunt argumentate în Expunerea de motive prin faptul că *„numeroși supraviețuitori ai Holocaustului au murit înainte de a primi o minimă dreptate și (...) din păcate alți supraviețuitori ai Holocaustului vor fi curând în aceeași situație”*, precum și prin faptul că *„este absolut necesar ca procedura pe care trebuie să o urmeze pentru restituirea proprietăților preluate abuziv să*

fie cât mai simplă, cu o durată cât mai scurtă și cu cât mai puține elemente de birocratie”.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție.

Totodată, în considerarea dispozițiilor art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, și a Deciziei Curții Constituționale nr.331/2019, fiind vorba de o inițiativă a cărei adoptare poate atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii trebuie să prezinte fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, precizăm că, în considerentele Deciziei nr.331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”.*

3. Semnalăm că, în prezent, se află în analiza Consiliului Legislativ o propunere legislativă având ca obiect modificarea Legii nr.165/2013, cu modificările și completările ulterioare (b420/20.07.2020), intitulată *Lege pentru modificarea unor acte normative privind finalizarea cu celeritate a procesului de retrocedare în natură a terenurilor.*

Pentru sistematizarea legislației și promovarea unor soluții unitare, sugerăm dezbateră concomitentă a celor două propuneri legislative și adoptarea unui singur act normativ.

4. La **titlu**, semnalăm că, potrivit prevederilor art.41 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Se interzice ca denumirea proiectului unui act normativ să fie aceeași cu cea a altui act normativ în vigoare.”.* Menționăm că, *de lege lata*, Legea nr.251/2016 are aceeași denumire, astfel încât este necesară reformularea corespunzătoare a titlului prezentei propuneri legislative.

5. La **articolul unic**, în acord cu uzanțele normative, părțile dispozitive ale **pct.1-3** trebuie reformulate, astfel:

„1. Alineatul (6) al articolului 21 se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„2. **După alineatul (3) al articolului 31 se introduce un nou alineat, alin.(3¹), cu următorul cuprins:** ”;

„3. **Alineatul (4) al articolului 33 se modifică și va avea următorul cuprins :**”.

6. La pct.1, referitor la textul preconizat pentru art.21 alin.(6), semnalăm că se modifică soluția legislativă de raportare a evaluării imobilului care face obiectul deciziei Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor.

Astfel, în locul utilizării grilei notariale valabile la data emiterii deciziei de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, se preconizează aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr.165/2013, iar prin excepție de la această soluție legislativă, în dosarele în care se acordă măsuri compensatorii titularului dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorilor acestuia, iar dreptul de proprietate nu a fost tranzacționat după preluarea abuzivă de stat a imobilului, evaluarea să se realizeze prin utilizarea grilei notariale valabile pentru anul precedent emiterii deciziei de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor.

Precizăm că, până la adoptarea Legii nr.22/2020, alin.(6) al art.21 conținea o soluție similară cu norma propusă prin prezentul proiect.

Menționăm că, prin art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.72/2020, **a fost suspendată aplicarea prevederilor art.21 alin.(6) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, până la data de 1 martie 2021.**

Potrivit prevederilor art.2 din actul normativ menționat *supra*, „**Pe perioada suspendării prevăzute la art.1, evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr.165/2013, în considerarea caracteristicilor tehnice ale imobilului și a categoriei de folosință la data preluării acestuia, și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.**”.

Astfel, în ipoteza în care prezentul demers legislativ este finalizat până la data de 1 martie 2021, soluția legislativă preconizată urmează a fi aplicată ulterior acestei date.

7. Din perspectiva securității raporturilor juridice dintre stat și beneficiarii legilor de retrocedare, apreciem că soluțiile legislative preconizate sunt susceptibile a crea dificultăți în interpretare, care pot

afecta procesul de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

Astfel, din analiza conținutului normelor preconizate, prin raportare la modalitatea *de lege lata* de evaluare a proprietăților care fac obiectul procesului de restituire, semnalăm că acestea sunt lipsite de precizie, claritate și predictibilitate, atât pentru autoritățile care trebuie să aplice dispozițiile legii, cât și pentru beneficiarii acesteia. Textul propus la **pct.1** pentru **art.21 alin.(6)** utilizează două modalități de evaluare a imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, prin raportare atât la grila notarială valabilă la data intrării în vigoare a Legii nr.165/2013, cât și la grila notarială valabilă pentru anul precedent emiterii deciziei de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, ceea ce lasă o marjă largă de interpretare și aplicare a normelor pentru autoritățile care urmează să dispună acordarea de despăgubiri.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.